

SEITSMĒ

Jah, nii kiire on Ed. Vilde nimelise kolhoosi arengutempo, et raske on leida väljendit, mis paremini iseloomustaks viidelaste tööruumi, edasiminekü kiirust.

20 aastat, ei veel 11 aastat tagasi tegid endised üksiktalupidajad praeguse Ed. Vilde nimelise, vabariigi ühe eesrindlikuma ühismajandi maa-aladel oma rasket ning väheviljakat tööd hobuadruga ja lihaste jõul. 1949. a. tuli vanale elulaadile lõpp: ühineti väikesesse kolhoosidesse, millest 1951. a. omakorda moodustati suur, elujõuline Ed. Vilde nimeline kolhoos. Nagu iga algus on raske, nii ei laabunud ka siin esialgu kõik tahtmise järgi, puudusid suurtootmise kogemused, ajakohased masinad, inimesedki suhtusid asjadesse tihti vana moodi. Kuid kõigest sellest saadi üle ja elu hakkas minema edasi,

viimaste aastate jooksul pärast 1953. aasta partei Keskkomitee septembripleenumit on partei ja vaitisuse poolt rakendatud ulatuslike abinõude tulemusena teinud tohu-

tuid edusamme kogu Nõukogude-maa põllumajandus, kusjuures Ed. Vilde nimeline kolhoos tõusis rajooni keskpärase tasemelt vabariigi ja mõnedes tööliikudes, nagu karusloomakasvatuse, isegi Nõukogude Liidu esimeste hulka. Raske on üles lugeda kõiki neid töösaavutusi, mida viidelased on oma nimele kirjutanud viimase nelja aasta jooksul, kuid püüame neist tähtsama osa kirja panna.

Vana, igavesti aktuaalse töö järgi on põllumajanduse vundamentiks söödabaas. Viimastel aastatel

tõsi küll, algul vähehaaval, kuid aastatega edasiminek kiirenes.

on Ed. Vilde nimelise kolhoosi põllumendusbrigaadides lahendatud seda ülesannet hektarisaakide suurendamise ja saagirikkamate kultuuride kätvopindade laiendamise teel. Kui viis lõikust tagasi saadi hektarilt keskmiselt 6 ts, siis mullu oli see 16,4 ja tänavau võideldakse 18 ts suuruse keskmise hektarisa-

PENIKOORMA

gi eest. Kolmekordne tõus. Peaaegu niisamasugune on pilt ka teiste kultuuridega, nagu põldhein, kartul jne. Seda on olnud võimalik saada tänu tuhevale masinapargile, eeskujulikule väetamisele, ajakohasele agrotehnikale. Kolhoosil on praegu 18 traktorit, 4 teraviljakombaini, 14 veoautot ja palju, palju teisi masinaid. Põldudele antava mineraalväetise kogust arvestatakse tuhandetes tonnides, rääkimata orgaanilistest väetistest, turbast jne.

Ed. Vilde nimeline kolhoos võttis vabariigis endale esimesena kohustuse täita seitsme aasta plaan liha tootmisel kahe aastaga ja piima osas kolme aastaga. Seda sõna peetakse mehe kombel. Kohustuse realiseerimise tagatiseks on ligi 2500 siga ja üle 1000 veise, kes on ühismajandi lautades. Aastas saadakse siin 5000 põrsast, tänavau pandi alus ajakohasele kanafarmile. Kasvamas on 15 000 tibu.

Loomi pole võimalik kasvatada ilma hooneteta, sellepärast ongi kulutatud mõne aasta jooksul ehitustöödeks mitu miljonit rubla. Esialgu rekonstrueeriti kõik va-

nad laudad, tehti juurdeehitusi, mille tulemusena nende mahutavus suurenes vahest kuni poole võrra. Praegu on lõpetamisel ajakohase sigala ja lindla ehitamine. Kui rääkida ehitustest, siis ei saa peatuda ainult sigade ja lehmade eluruumidel, sest on tehtud ka palju muud: töökoda koos garaazidega, karusloomafarm koos kattamaja ja köögiga, mida hiljuti veel laiendati, sest see jäi väikeseks, moodne klubihoone ühes kontoriruumidega ja lõpuks aastapäevaks valminud kohviku-, universaalkaupluse ja pagaritööstuse hoone. Ei, see pole veel kõik. Märkimata ei või jätta

SAMMUDEGA

kolhoosi poolt ehitatud elumaju ja kolhoosnike kümneid individuaal-elamuid, mis millegipoolest ei erine linnamajadest. Televiisoriantennid, autod, mootorrattad on siin niisama loomulikud kui linnaski.

Jõukus, mida kõik eespool nimetatud aruud väljendavad, on saavutatud oskusliku ja heaperemeheliku majandamise, kogu kolhoosipere tubli tööga. Ökonoomika ja ratsionaalsus ei ole siin moeasjadeks, vaid igapäevases töös kompassideks. Põhi- ja kõrvaltöotisharude õige ühendamine ning koostöödastamisega on jõutud suurendada sissetulek 800 000 rublalt, mis see oli 1956. a., 7 000 000 rublani 1959. a. Tänavu laekub kolhoosi arvele aga 10 000 000 rubla. See summa ei näita mitte ainult ühismajapidamise tugevnemist ja kasvu, jagamatute fondide suurenemist, vaid niisamuti kolhoosnike palga kasvu. Ka kolhoosirahval on nüüd palgapäevad nagu linnainimestel-

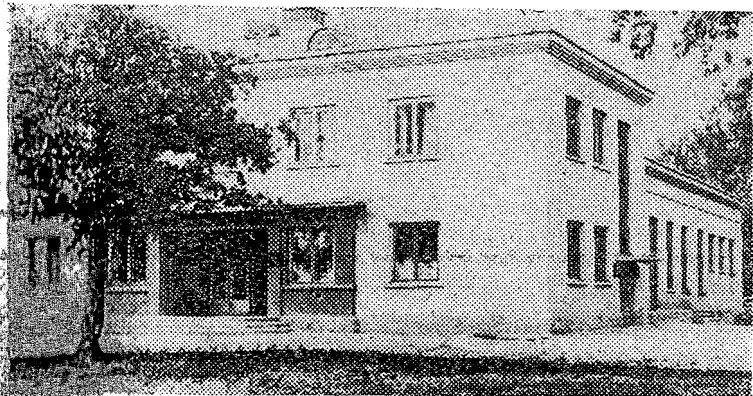
Pildil: ühismajandi eesrindlik põllutööliline Vaike Millert. E. Kapstase fotod

gi, iga kuu kindlal päeval. Pole väike nende inimeste arv, kes panevad tuhat rubla palgas taskusse. 1956. a. võrreldes on kolhoosniku keskmine töötasu suurenenud mitmekordseks.

Lõpuks ei saa kuidagi jätta märkimata karusloomafarmi ja tärklisevabrikut, mis on nõudnud niisamuti palju tööd ning mis täidavad nüüd üldise edasiminekü eest peetavas võitluses laitmatult neile pandud osa. On pikemata selge, et 7200 karusloomast, kellest 1600 on naaritsad, koosnev kasvandus annab kolhoosile igal aastal mitu miljonit rubla puhastulu, mida kasutatakse teiste tootmisharude edasiarendamiseks ja laiendamiseks.

Meie aastapäevajuttu lõpetades soovime Ed. Vilde nimelise kolhoosi hoolsale ja töökaale perele veel kiiremat edasiminekü, arenemist ja tugevnemist, mida võiks võrrelda meie kunstlike Maa kaastaste liikumisküirusega.

A. SILLANDI

Pildil: kolhoosi moodne klubi- ja kontorihoon.